

Paula Laning

**We lieten pap achter
en brachten mam
naar hun lege huis**

Dagboek over 2 jaar coronamaatregelen

Paula Laning

**We lieten pap achter
en brachten mam
naar hun lege huis**

Dagboek over 2 jaar coronamaatregelen

Geachte heer Rutte, Beste Mark,

Het moet moeilijk zijn geweest voor u als minister-president om ten tijde van de coronacrisis juiste beslissingen te nemen in een staat van onwetendheid over oorzaken en gevolgen van het coronavirus. Ik oordeel niet over de beslissingen die u nam, ik kijk slechts naar de invloed ervan. Want 2 jaar aan coronamaatregelen is niet niks.

Ik hield een dagboek bij.

Dat dagboek fungeerde als leidraad voor deze bundel en bepaalde mede de onderwerpen die hier de revue passeren. Eerst wilde ik uw persconferenties daarvoor gebruiken, meer dan 30 in 2 jaar tijd, maar ik vond ze te saai en te vaak te veel van hetzelfde. Het was een zeer eenzijdige vorm van communicatie overigens. Hoe u telkens onze huiskamers binnendrong en ons aan de buis gekluisterd hield.

Maar ik luisterde naar u, ik hoop dat u bereid bent naar mij te luisteren.

Daarom bied ik u mijn versie aan van eenzijdige communicatie, deze bundel met fragmenten uit mijn dagboek, zowel proza als poëzie, gekoppeld aan nieuws uit het dagblad Trouw, de favoriete krant van mijn vader die helaas in coronatijd overleed.

Dat mijn sociale leven door de coronamaatregelen tot stilstand kwam is tot daar aan toe, maar dat mijn vader in het verpleeghuis geen bezoek meer mocht ontvangen, was hemeltergend. Zowel voor hem als voor mijn moeder,

Het grootste obstakel voor ontwikkeling is niet onwetendheid – het is de illusie van kennis

al meer dan 60 jaar zijn vrouw, en voor ons, zijn kinderen. Dat we niet konden waken toen hij stervende was, dat we moesten kiezen wie hem nog mocht zien de dagen voor hij stierf en dat we niet aan zijn bed konden zitten toen hij overleed, daar heb ik soms nog nachtmerries van.

Daarom is deze geschiedschrijving tevens een ode aan mijn vader. Hij was een rechtlijnige man die van cijfers hield omdat die eenduidig zijn, net als palindromen. Deze bundel begint bij palindroomdatum 02-02-2020 en eindigt op 22-02-2022. Waar een palindroom volledig omkeerbaar is, waren de coronamaatregelen dat niet, mijn vader stierf eenzaam, ons in eenzaamheid achterlatend.

Na zijn overlijden heb ik mij ingespannen om het beste te maken van mijn leven en van de maatregelen. Ik deed dat met behulp van blokjes (in uw geest) en cijfers (in de geest van mijn vader).

Ik nodig u uit met mij mee te vliegen door 2 jaar coronamaatregelen en te ervaren hoe ik ze ervaren heb.

Op de bijgevoegde boekenlegger leest u wie onze medepassagiers zijn. Ik wens u veel leesplezier.

Met hartelijke groeten,
Paula Laning

Inhoudsopgave

pag		datum		pag		datum		pag	
09	Colofon				50	Ja, het warme weer	23-06-2020	Gevangen	51
10	Beste Mark	02-07-2022			52	Eindelijk weer samen	22-07-2020	Mijn eerste	53
12	Inhoudsopgave				54	Ouderen kwetsbaar	27-07-2020	Eigen stuur	55
	Uit Trouw		Uit mij		56	Zonder mondkapjes	09-08-2020	Flipperkast	57
14	Eerste dode buiten	02-02-2020	Lievelingsdag	15	58	Rensters blij na	23-08-2020	Van binnenuit	59
16	Het NK Tegenwind	09-02-2020	Jip & Janneke	17	60	Gaat u ook af en	05-09-2020	Niet te doen	61
18	Doden onder medisch	14-02-2020	Meer of minder spoed	19	62	Nederland staat met	13-10-2020	Bijeenkomsten	63
20	Nederlanders nog steeds	17-02-2020	Dag en nacht	21	64	Het effect van	30-11-2020	Uitvliegen	65
22	Hoe Nederland is	23-02-2020	Regenboog	23	66	Plots telde Nederland	16-12-2020	Pa en Pythagoras	67
24	Extra NOS-uitzending	02-03-2020	Goed georganiseerd	25	68	Diederik Gommers	25-12-2020	Blokjeskerst	69
26	Italië breidt	09-03-2020	Handen schudden	27	70	In Groningen kondigt	23-01-2021	Boeken en praatjes	71
28	Maatregelen op drie	11-03-2020	Ik ging niet	29	72	Buiten is het risico	12-02-2021	Het heen en weer	73
30	Uit de persconferentie	19-03-2020	Diefstal	31	74	Corona en 1 april	01-04-2021	Krulandijvie	75
32	Premier Rutte sprak	23-03-2020	Gedeelde deur	33	76	Thuisblijven bleek	27-04-2021	Boom kussen	77
34	17 miljoen historici	13-04-2020	Tafelsetting	35	78	Ook bibliotheken op	12-05-2021	Stepsles	79
36	Met muizenstapjes	21-04-2020	Roze hortensia	37	80	Na een grillig	10-06-2021	Sjoemelen	81
38	Willem-Alexander	04-05-2020	Beter geen contact	39	82	Minder mondkapjes op	29-06-2021	Bloedeigen	83
40	Versoepelingen: de	06-05-2020	Meer dan genoeg	41	84	Corona schudt	04-08-2021	Shakespeare	85
42	Een stapsgewijze	20-05-2020	Nog een week	43	86	Geven we een	18-09-2021	Eindelijk feest	87
44	De beste coronaboeken	31-05-2020	Of 2?	45	88	Lockdown-druk op	21-11-2021	Bevrijding	89
46	Na mondkapjes is	05-06-2020	De 80e dag	47	90	Amalia's tuinfeestje	16-12-2021	Op oorlogspad	91
48	Hoeveel levens	09-06-2020	22 mensen	49	92	Drie scenario's voor	22-02-2022	Mijn derde	93

Voor iedereen is er
één manier om te
leven: zijn of haar
eigen manier

Euripides

Eerste dode buiten China; Nederlanders op terugweg uit Wuhan

Op de Filipijnen is een Chinese man overleden aan de gevolgen van besmetting met het coronavirus. Dat meldt het ministerie van Volksgezondheid van het Aziatische land. De 44-jarige man, die afkomstig is uit Wuhan, is het eerste dodelijke slachtoffer buiten China. Hij was een van de twee mensen op de Filipijnen die zijn getroffen. Vijftien Nederlanders, van wie er twee worden vergezeld door hun Chinese partners, zijn in de nacht van zaterdag op zondag om 02.30 uur (Nederlandse tijd) per vliegtuig vertrokken uit de door het wuhanvirus getroffen regio in China. Dat meldt het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Het ministerie streeft ernaar dat ze zondagavond in Nederland aankomen. Als het goed is landt het vliegtuig op de Belgische luchtmachtbasis Melsbroek. Naast Nederlanders en Belgen zitten in het vliegtuig ook Denen, Tsjechen en Slowaken. Zij worden vanuit Melsbroek per bus of vliegtuig naar hun eigen land vervoerd. Volgens de Belgische minister van Volksgezondheid Maggie De Block is geen van de evacués ziek. Mochten er toch mensen ziek worden, dan worden ze geïsoleerd van de groep. De Nederlanders die terugkomen, moeten veertien dagen in quarantaine.

Lievelingsdag

Met een glas rode wijn en mijn dagboek mijmer ik mij door de afgelopen dag. Ik begon vanochtend in mijn veelkleurige pipowagen achter op het erf, zag drie reeën grazen in het natuurgrasland daarachter en was meer dan tevreden over een paar alinea's die ik net had geschreven. Bob was ondertussen aan het werk in onze vrije-uitloop-legkippen-stal aan de andere kant van het dorp. Tussen de middag lunchten we met Natan en Iki, Pip en Eve en Reier. We informeerden elkaar over dagelijkse bezigheden onder het genot van warme broodjes, diverse smeerseltjes en verse eieren. Daarna maakte ik een lome, lange wandeling langs de oevers van het Oude Diep, achter onze boerderij, in mijn rode regenlaarzen over de zompige grond. Bob draaide de laatste eieren van die dag af. Daarna reden we naar Hannah waar we genoeglijk borrelden en luisterden naar de verhalen van hun kinderen over school en sport. Tenslotte reden we door naar Suus en aten smakelijk van haar romige pasta met zalm.

zij kookt altijd lekker

volgens vaste recepten en de kookwekker

ik kook meestal lekker

vaak iets nieuws en zonder klok

zij boekhoudt

ik schrijf

Vandaag was mijn lievelingsdag, zou Winnie de Poeh zeggen. Met een prachtige palindroomdatum: 02022020, eindeloos omkeerbaar. Net als pap hou ik van deze symmetrie. En van 2-en met een kronkelende onderkant.

Wees bij tegenwind
buigzaam als gras

Zondag 09-02-2020

Het NK Tegenwind is juist blij met de storm. 'Snot voor de ogen, dat geeft een kick'

Terwijl overal in het land evenementen niet doorgaan vanwege de harde wind, begint het bij mannen en vrouwen met stevige bovenbenen juist te kriebelen.

De wind stond perfect. Niet lafjes in de zij, zoals vorig jaar, maar vol tegen. Daar houden ze van, de stoempers en harkers die meedoen aan het zesde Nederlands Kampioenschap Tegenwind-fietsen. Eén voor één starten ze voor een 8,3 kilometer lange beproeving op de pijlerdam in de Oosterschelde. Dit is de hoogmis voor de tegenwindfietser.

Aanvankelijk zouden de eerste fietsers om twaalf uur starten, maar de zware storm die is voorspeld is de organisatie iets te gortig. Daarom is de start met twee uur vervroegd. De wind is dan al krachtig en neemt met het uur toe. De twee blauwe containers waar de renners in kunnen schuilen totdat ze het startpodium op moeten, beginnen te wiebelen. En tegen twee uur 's middags moet de organisatie het kampioenschap zelfs staken. De individuele rijders zijn allemaal gefinist, maar voor de ploegentijdrit is het te gevaarlijk geworden.

Jip & Janneke

Zondagmiddag op de thee bij mijn ouders waar niets nog op rolletjes loopt sinds pap dementeert. Hij weet niet meer hoe hij schilderijstjes moet maken voor de puzzels van mam en hij bergt haar leesbril op in de oud-papier-does. Stilzwijgend en met een vastgezette glimlach kijkt hij je aan en tracht te begrijpen wat hij hoort. Mam mantelzorgt zich een slag in de rondte en poogt zaken te regelen zoals pap dat eerder deed, met toewijding en uitermate goed gedocumenteerd. Wij kinderen proberen waar mogelijk te ondersteunen. Verder zijn ze nogal zorgmijndend.

Sinds kort gaat pap een dag per week met een busje naar de dagopvang. Mam vertelde dat ze daarover een brief kregen en dat ze nu bezwaar moesten maken. Ze drukte mij een epistel van drie kantjes in handen en ik las dat je dat kunt doen via Mijn CAK (inloggen met uw DigiD), via het bezwaarformulier op www.hetcak.nl of door middel van een brief naar de Afdeling Bezwaar en Beroep. En ik las dat op www.hetcak.nl/bezwaar meer informatie te vinden was.

Een cursus 'schrijven in Jip & Janneke taal' zou hier wonderen verrichten. Nu was mam zo gefocust op het bezwaar maken dat ze vergat dat de inhoud van de brief wel degelijk klopte. Niemand hoefde bezwaar te maken. Mam zuchtte opgelucht, pap daarna ook. Onno en Suus hadden hetzelfde gezegd, zei mam. Ze werden graag van meerdere kanten bevestigd.

Twee jaar aan coronamaatregelen is niet niks

*Wat doet het met je als het verpleeghuis op slot gaat
waar je vader drie weken terug is opgenomen?*

*Hoe discussieer je met huisgenoten over interpretatie
van coronaregels?*

Hoe organiseer je een feest van betekenis?

*Twee abnormale jaren gevangen binnen twee palindroomdata, 02-02-2020 en
22-02-2022. In 40 korte hoofdstukken koppelt Paula Laning krantenberichten aan
dagboekfragmenten. Hiermee wordt de reikwijdte van twee jaar coronamaatregelen
goed zichtbaar.*

Wat kon wel en wat mocht niet? En hoe ga je daar creatief mee om?

*'Raak en onverbloemd - Paula Laning laat met We lieten pap achter en brachten
mam naar hun lege huis verrassende facetten van haar schrijverschap zien.'*

Thérèse Major, uitgeefster M. BOOX

